

Asia: VN/485/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja terveydenhuoltolain 60 §:n muuttamisesta sekä erikoissairaanhoidon lain 28 ja 29 §:n kumoamisesta (yliopistollisen sairaalan tehtävät)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Talentia kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esitysluonnoksesta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamista yliopistollisen sairaalan pääasiallisista tehtävistä säätämiseksi. Esityksen tavoitteena on säätää nykytilaa selkeämmin yliopistollisten sairaaloiden nykyisistä tehtävistä ja yliopistojen kanssa tehtävästä yhteistyöstä vahvistaen yliopistollisten sairaaloiden toimintaedellytyksiä uudistuvassa palvelujärjestelmässä sekä turvaten sosiaali- ja terveydenhuollon koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta yliopistollisissa sairaaloissa.

Kuten hallituksen esityksen luvussa 1 (asian tausta ja valmistelu, s. 4) todetaan, niin eduskunta on sosiaali- ja terveydenhuollon lakikokonaisuuteen (HE 241/2020 vp) antamassaan lausumassa 8 (EV 111/2021 vp) edellyttänyt, että sosiaali- ja terveydenhuollon koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta ja niiden rahoitusta koskeva erillislainsäädäntö saatetaan eduskunnan käsittelyyn siten, että se tulee voimaan viimeistään ennen sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistuksen toimeenpanoa.

Edellä mainitusta hallituksen esityksestä antamassaan lausunnossa eduskunnan sivistysvaliokunta (SiVL 5/2021 vp) korostaa, että tutkimustiedon ja osaamisen vahvalla perustalla on keskeinen merkitys sosiaali- ja terveyspalveluiden onnistumisessa ja kehittämisessä. Lisäksi valiokunta tuo esille, että riittävän säädöspohjan puuttuminen on sosiaalihuollon kehittämisen näkökulmasta erityisen merkittävää, koska alalta puuttuvat mm. tutkimukseen perustuvat käytännön rakenteet, joista luvataan säätää myöhemmin erikseen erillisvalmisteluun perustuen. Mahdollisen erillisvalmistelun aikataulu ei ollut valiokuntakäsittelyn aikaan tiedossa.

Esitysluonnoksessa sen todetaan olevan osa laajempaa sosiaali- ja terveysministeriössä valmisteilla olevaa kokonaisuutta, jolla vastataan eduskunnan lausumaan ja jonka tavoitteena on tukea hyvinvointi- ja yhteistyöalueiden koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tehtäviä, rakenteita ja resursseja sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Talentia huomauttaa, että esitysluonnos ei toisin kuin eduskunta on lausumassaan edellyttänyt sisällä lainkaan sääntelyä sosiaalihuollon TKKI-rakenteelle ja rahoitukselle eikä se siten näiltä osin tue sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiota.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain (612/2021) 32 §:n säännös ei varmista sosiaalihuollon TKKI-toiminnan rakenteita ja rahoitusta. Myöskään valmisteilla oleva yhteistoiminta-alueita koskeva asetus ei tuone asiaan ratkaisua.

Talentia edellyttää, että sosiaalihuoltoon valmistellaan vastaava TKKI-toiminnan ja siihen liittyvä yliopisto- ja ammattikorkeakouluyhteistyön sekä sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan kattava sääntely turvamaan sosiaalihuollon laadukas koulutus-, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta. Samassa yhteydessä on valmisteltava myös valtion koulutuskorvaus sosiaalityön yliopistokoulutuksen käytännön opetukseen. Suunnitelma sosiaalihuollon TKKI-rakenteesta ja rahoituksesta säätämiseksi tulee sisällyttää nyt lausuttavana olevaan hallituksen esitykseen.

Toimivat sosiaalihuollon TKKI-rakenteet ja rahoitus tukisivat lisäksi henkilöstön pito- ja vetovoimaa tarjoamalla niin uudenlaisia tehtävä- ja uramahdollisuuksia kuin myös vahvistamalla osaamisen kehittymistä asiakastyössä, mikä puolestaan edistäisi asiakasturvallisuutta.

Manssila Jaana
Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia